

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи

з дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності С1
«Економіка та міжнародні економічні відносини»)*

(Електронне видання)

Затверджено
на засіданні кафедри
економіки і підприємництва
Протокол № 12 від 29.04. 2026 р

УДК 330.341.1:658

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності» *(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності СІ «Економіка та міжнародні економічні відносини»)* (Електронне видання) / Уклад.: О.В. Маслош, О.А. Овечкіна - Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2026. - 53с.

Методичні вказівки містять рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів, питання для самостійного опрацювання, контрольні питання, аналітичні, ситуаційні та кейс-завдання, тестові завдання, методичні поради для студентів, а також список рекомендованих джерел.

Методичні вказівки можуть використовуватися як у процесі підготовки до аудиторних занять, так і під час самостійного опрацювання навчального матеріалу.

Укладачі:

к.х.н., доц. О.В. Маслош

д.е.н. проф. О.А. Овечкіна

Рецензент: д.е.н., проф. О.О.Хандій

B

О

М

Л

И

О

М

О

И

Р

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

О

Вступ

Сучасний етап розвитку економіки характеризується зростанням ролі інновацій як ключового чинника забезпечення конкурентоспроможності підприємств. В умовах нестабільного середовища та посилення конкуренції здатність до створення, впровадження та використання інновацій набуває особливого значення.

Підготовка здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня передбачає формування не лише теоретичних знань, а й практичних навичок аналізу економічних процесів, оцінювання інноваційних рішень та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Навчальна дисципліна «Економіка та організація інноваційної діяльності» спрямована на формування у студентів системного уявлення про інноваційні процеси, особливості створення та впровадження інновацій, а також основи управління інноваційною діяльністю підприємств.

Важливою складовою опанування дисципліни є самостійна робота студентів, спрямована на розвиток аналітичного мислення, уміння працювати з інформацією, оцінювати альтернативні варіанти рішень і визначати їхні наслідки.

Методичні вказівки розроблено з метою надання рекомендацій щодо опрацювання тем дисципліни, виконання аналітичних, ситуаційних і кейс-завдань, а також здійснення самоконтролю знань.

Самостійна робота передбачає опрацювання питань, що не розглядаються на лекціях, виконання практико-орієнтованих завдань і тестового контролю, що забезпечує формування професійних компетентностей майбутнього фахівця.

Організація самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів є важливою складовою навчального процесу та спрямована на закріплення і поглиблення знань, отриманих під час лекційних і практичних занять.

Особливістю самостійної роботи в межах дисципліни є її практична спрямованість. Студенти не лише опрацьовують теоретичний матеріал, а й застосовують його для аналізу економічних ситуацій, оцінювання інноваційних рішень та формування пропозицій щодо розвитку підприємств.

Самостійна робота включає:

- працювання теоретичних питань;

- виконання аналітичних завдань;

- розв'язання ситуаційних завдань;

- аналіз кейсів;

- виконання тестових завдань.

Результати самостійної роботи використовуються як основа для виконання індивідуальних завдань і підготовки до підсумкового контролю.

Самостійна робота не оцінюється окремо у балах, однак її якість безпосередньо впливає на результати навчання.

Під час виконання завдань студентам необхідно дотримуватися логічності викладу матеріалу, обґрунтованості відповідей та принципів академічної доброчесності.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання тем навчальної дисципліни

Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів

У межах теми розглядаються сутність інновацій та інноваційної діяльності, їх роль у розвитку підприємств і економіки, класифікація інновацій, етапи інноваційного процесу, життєвий цикл інновації, а також інноваційні моделі економічного розвитку та елементи національної інноваційної системи.

Питання для самостійного розгляду

орівняльний аналіз класичних і сучасних підходів до визначення інновації.
роблема розмежування понять «інновація», «нововведення» та «вдосконалення».
плив типу інновації на стратегію розвитку підприємства.
актори, що визначають тривалість і ефективність життєвого циклу інновації.
ифузія інновацій: механізми поширення на ринку.
оль інституцій у формуванні національної інноваційної системи.
ар'єри розвитку інновацій в умовах нестабільної економіки
кі фактори впливають на успішність інноваційної діяльності підприємства?

Контрольні питання

У чому полягає сутність інновації?
кі ознаки відрізняють інновацію від звичайного нововведення?
кі основні види інновацій існують?
яких етапів складається інноваційний процес?
о таке життєвий цикл інновації?

ку роль відіграють інновації у розвитку підприємства?
чому полягає сутність національної інноваційної системи?

Аналітичні завдання

роаналізуйте різні підходи до визначення поняття «інновація» в науковій літературі. Визначте їхні спільні та відмінні риси. Сформулюйте власне визначення.

оясніть, чому не кожне нововведення можна вважати інновацією. Наведіть приклади.

характеризуйте, які види інновацій є найбільш актуальними для сучасних підприємств в умовах воєнних ризиків і нестабільності.

роаналізуйте життєвий цикл будь-якого відомого інноваційного продукту (наприклад, смартфона, онлайн-сервісу тощо). Визначте його стадії та особливості. цінить, як відсутність інновацій може вплинути на довгострокову конкурентоспроможність підприємства. Обґрунтуйте відповідь.

(Обсяг відповіді на кожне завдання — 5–10 речень)

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1

Підприємство, що спеціалізується на виробництві побутової техніки, планує впровадити нову модель енергоефективного приладу. Продукт має технологічні переваги, але потребує значних витрат на розробку та просування. Частина керівництва вважає, що це ризиковано в умовах нестабільного ринку.

Необхідно:

изначити, до якого виду інновацій належить даний продукт;

характеризувати стадію інноваційного процесу;

цінити потенційні ризики;

бґрунтувати доцільність або недоцільність впровадження;

апропонувати можливі шляхи зниження ризиків.

Ситуаційне завдання 2

Компанія оновила дизайн упаковки продукції та провела рекламну кампанію, не змінюючи самого продукту. Керівництво вважає це інновацією.

Необхідно:

изначити, чи можна вважати ці зміни інновацією;

бґрунтувати відповідь;

изначити тип змін;

цінити можливий економічний ефект;

робити висновок щодо доцільності таких рішень.

Ситуаційне завдання 3

Підприємство впровадило автоматизовану систему управління виробництвом, що дозволило скоротити витрати та час виконання замовлень.

Необхідно:

изначити вид інновації;

цінити вплив на ефективність діяльності підприємства;

изначити можливі ризики;

характеризувати стадію інноваційного процесу;

апропонувати подальші напрямки інноваційного розвитку.

Ситуаційне завдання 4

Компанія вивела на ринок новий продукт, який має високі технічні характеристики, але не користується попитом серед споживачів.

Необхідно:

изначити можливі причини низького попиту;

цінити стадію життєвого циклу інновації;

роаналізувати помилки підприємства;

апропонувати заходи щодо підвищення попиту;

робити висновок щодо перспектив продукту.

Ситуаційне завдання 5

Підприємство має перспективну інноваційну ідею, але не володіє достатніми фінансовими та кадровими ресурсами для її реалізації.

Необхідно:

изначити можливі варіанти реалізації інновації;

цінити їх переваги та недоліки;

апропонувати оптимальну стратегію дій;

изначити потенційні ризики;

брати найбільш доцільний варіант та обґрунтувати його.

Міні-кейс (управлінське рішення)

Кейс 1

Стартап розробив цифровий сервіс для аграрного сектору, але не має достатніх ресурсів для його масштабування. Перед командою стоїть вибір:

осередитись на доопрацюванні продукту;

ийти на ринок із мінімально життєздатною версією (MVP);

родати ідею інвестору або великій компанії.

Обґрунтуйте найбільш доцільний варіант рішення, з урахуванням стадії інноваційного процесу та можливих ризиків.

Кейс 2

Велика компанія розглядає два варіанти: розробити власну інновацію або придбати вже готову технологію на ринку.

Обґрунтуйте, який варіант є більш доцільним, з урахуванням ризиків, витрат та стратегічних цілей підприємства.

Кейс 3

Підприємство працює стабільно та отримує прибуток, але не впроваджує інновації, вважаючи їх зайвими витратами.

Чи є така стратегія виправданою в довгостроковій перспективі? Обґрунтуйте доцільність обраного рішення.

Кейс 4

Інноваційний продукт має високий технологічний рівень, але не знаходить свого споживача на ринку.

Яке управлінське рішення має ухвалити підприємство, щоб виправити ситуацію?

Кейс 5

Після впровадження інновації підприємство не отримало очікуваного економічного ефекту.

Які можливі причини такої ситуації та які подальші дії слід вжити керівництву?

Тестові завдання

Інновація — це:

- а) будь-яке нововведення;
- б) процес виробництва;
- в) впровадження нових ідей, що забезпечують економічний ефект;
- г) модернізація обладнання без змін продукту.

Основною ознакою інновації є:

- а) новизна без практичного застосування;
- б) отримання економічного або соціального ефекту;
- в) наявність ідеї;
- г) короткостроковість.

до процесних інновацій належать:

- а) створення нового продукту;
- б) зміна технології виробництва;
- в) новий бренд;
- г) нова реклама.

інноваційний процес — це:

- а) лише етап розробки продукту;
- б) сукупність дій від виникнення ідеї до її впровадження;
- в) маркетингова діяльність;
- г) фінансування проєкту.

життєвий цикл інновації включає:

- а) лише стадію виробництва;
- б) дослідження, розробку, впровадження та дифузії;
- в) продаж і рекламу;
- г) тільки тестування.

радикальні інновації — це:

- а) незначні зміни продукту;
- б) принципово нові рішення, що змінюють ринок;
- в) зниження витрат;
- г) покращення дизайну.

національна інноваційна система включає:

- а) лише підприємства;
- б) лише державні органи;
- в) взаємодію науки, бізнесу та держави;
- г) тільки університети.

об'єкти організаційних інновацій належать:

- а) зміна технології;
- б) нова структура управління;
- в) новий продукт;
- г) модернізація обладнання.

Типові помилки

тотожнення понять «інновація» і «нововведення»;
поверхнєве визначення інновацій без урахування економічного ефекту;
плутанина між видами інновацій;
неправильне розуміння етапів інноваційного процесу;
відсутність обґрунтування у відповідях на аналітичні завдання;
відсутність логіки між відповідями та умовою завдання.

Тема 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності

У межах лекційних занять розглядаються сутність і необхідність державного регулювання інноваційної діяльності, цілі та інструменти державної інноваційної політики, основні форми державної підтримки інновацій, а також роль держави у формуванні інноваційної інфраструктури та національної інноваційної системи.

Питання для самостійного розгляду

волюція підходів до державного регулювання інноваційної діяльності.
критерії ефективності державної інноваційної політики.
інструменти державного стимулювання інновацій: економічні та організаційні.
роль держави у формуванні інноваційної інфраструктури.
механізми взаємодії держави, бізнесу та науки.
зарубіжні моделі державної підтримки інновацій.
фактори реалізації державної інноваційної політики в Україні.

Контрольні питання

- чому полягає сутність державного регулювання інноваційної діяльності?
- ому держава відіграє важливу роль у розвитку інновацій?
- кі існують інструменти державної інноваційної політики?
- кі форми державної підтримки інноваційної діяльності застосовуються?
- чому полягає роль інноваційної інфраструктури?
- кі особливості державного регулювання інновацій в Україні?
- кий зарубіжний досвід є найбільш ефективним?
- кі фактори впливають на ефективність державної інноваційної політики?

Аналітичні завдання

- роаналізуйте основні інструменти державної підтримки інноваційної діяльності в Україні. Визначте їхні сильні та слабкі сторони.
- орівняйте підходи до державної підтримки інновацій у двох країнах (наприклад, Україні та країні ЄС).
- цініть роль держави у розвитку інноваційної діяльності підприємств в умовах економічної нестабільності.
- роаналізуйте вплив державної політики на інноваційну активність підприємств.
- цініть, як недосконалість державного регулювання може впливати на розвиток інновацій в країні.

(Обсяг відповіді на кожне завдання — 5–10 речень)

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1

Мале підприємство розробило інноваційний продукт, але не має достатніх фінансових ресурсів для його впровадження.

Необхідно:

изначити можливі форми державної підтримки;
цінити їх переваги та недоліки;
апропонувати оптимальний варіант дій;
изначити можливі ризики;
бґрунтувати доцільність використання державної підтримки.

Ситуаційне завдання 2

Підприємство отримало державний грант на інноваційний проєкт, але не досягло очікуваних результатів.

Необхідно:

изначити можливі причини неефективності;
цінити роль державного фінансування;
роаналізувати помилки підприємства;
апропонувати заходи підвищення ефективності;
робити висновки щодо доцільності подальшої підтримки.

Ситуаційне завдання 3

Держава запровадила податкові пільги для інноваційних підприємств, але їхній вплив на економіку виявився незначним.

Необхідно:

изначити можливі причини низької ефективності;
цінити доцільність таких інструментів;
роаналізувати поведінку підприємств;
апропонувати альтернативні заходи;
робити висновки щодо вдосконалення політики.

Ситуаційне завдання 4

У регіоні створено інноваційний парк, але підприємства не виявляють зацікавленості в його розміщенні.

Необхідно:

изначити можливі причини ситуації;
цінити роль держави у створенні умов;
роаналізувати недоліки організації;
апропонувати заходи активізації;
бґрунтувати доцільність розвитку інфраструктури.

Ситуаційне завдання 5

Підприємство планує отримати державну підтримку для впровадження інновації, але стикається з бюрократичними бар'єрами.

Необхідно:

изначити основні проблеми взаємодії з державою;
цінити вплив адміністративних обмежень;
апропонувати можливі шляхи їх подолання;
изначити альтернативні джерела підтримки;
бґрунтувати доцільність вибраної стратегії.

Міні-кейс (управлінське рішення)

Кейс 1

Підприємство може отримати державне фінансування, але це передбачає жорсткі умови контролю.

Обґрунтуйте доцільність участі у такій програмі з урахуванням ризиків та можливостей.

Кейс 2

Держава пропонує податкові пільги для інноваційних підприємств, але їх отримання потребує значних адміністративних витрат.

Обґрунтуйте, чи доцільно підприємству скористатися цими інструментами.

Кейс 3

Підприємство має можливість співпрацювати з державними науковими установами або діяти самостійно.

Обґрунтуйте найбільш доцільний варіант з урахуванням інноваційних та економічних факторів.

Кейс 4

Іноземна компанія пропонує інвестиції у розвиток інноваційного проєкту, але держава також пропонує підтримку на менш вигідних умовах.

Обґрунтуйте, який варіант є більш доцільним.

Кейс 5

Держава активно підтримує певну галузь, але підприємство працює в іншому секторі.

Чи доцільно змінювати напрям діяльності заради отримання підтримки? Обґрунтуйте відповідь.

Тестові завдання

Державне регулювання інноваційної діяльності — це:

- а) повна відсутність втручання держави;
- б) система заходів впливу держави на інноваційні процеси;
- в) діяльність лише підприємств;
- г) контроль виробництва.

Основною метою державної інноваційної політики є:

- а) збільшення податків;
- б) стимулювання інноваційного розвитку;
- в) контроль підприємств;

г) зменшення конкуренції.

о інструментів державної підтримки належать:

а) податкові пільги;

б) штрафи;

в) заборони;

г) скорочення виробництва.

інноваційна інфраструктура включає:

а) лише підприємства;

б) наукові установи, технопарки, бізнес-інкубатори;

в) тільки банки;

г) лише державні органи.

державний грант — це:

а) кредит;

б) безповоротна фінансова допомога;

в) податок;

г) штраф.

податкові пільги спрямовані на:

а) зменшення інноваційної активності;

б) стимулювання розвитку підприємств;

в) обмеження діяльності;

г) контроль доходів.

головним недоліком державної підтримки може бути:

а) відсутність фінансування;

б) надмірна бюрократія

в) конкуренція;

г) інновації.

ефективна інноваційна політика передбачає:

а) ізоляцію науки від бізнесу;

б) взаємодію держави, бізнесу та науки;

в) заборону інновацій;

г) відсутність регулювання.

Типові помилки

ормальне розуміння ролі держави в інноваційній діяльності;
едооцінка значення інноваційної інфраструктури;
оверхневий аналіз державної політики;
гнорування економічних наслідків державного регулювання;
ідсутність обґрунтування у відповідях;
еврахування взаємозв'язку держави, бізнесу та науки.

Тема 3. Управління інноваційними процесами

У межах лекційних занять розглядаються сутність інноваційного менеджменту, складові системи управління інноваційними процесами, особливості інноваційного розвитку підприємства, механізми управління інноваціями, а також фактори, що впливають на ефективність ухвалення інноваційних рішень.

Питання для самостійного розгляду

волюція підходів до управління інноваційними процесами.
особливості інноваційного менеджменту в умовах невизначеності.
заємозв'язок стратегії підприємства та інноваційної діяльності.
актори, що впливають на ефективність управління інноваціями.
правління ризиками в інноваційній діяльності.
рганізаційні аспекти управління інноваційними процесами.
оль людського капіталу у реалізації інновацій.
ар'єри впровадження інновацій на підприємстві.

Контрольні питання

- чому полягає сутність інноваційного менеджменту?
- кі складові системи управління інноваційними процесами?
- кі особливості інноваційного розвитку підприємства?
- кі фактори впливають на ефективність управління інноваціями?
- чому полягає роль стратегії в інноваційній діяльності?
- кі основні ризики супроводжують інноваційні процеси?
- кі організаційні форми управління інноваціями існують?
- кі фактори визначають успішність інноваційних рішень?

Аналітичні завдання

- роаналізуйте, як стратегія підприємства впливає на вибір напрямів інноваційної діяльності.
  - цініть роль управління ризиками у процесі реалізації інновацій.
  - роаналізуйте вплив організаційної структури підприємства на інноваційні процеси.
  - характеризуйте, які управлінські підходи є найбільш ефективними в умовах нестабільного середовища.
  - цініть, як помилки в управлінні інноваціями можуть вплинути на результати діяльності підприємства в довгостроковій перспективі.
- (Обсяг відповіді на кожне завдання — 5–10 речень)*

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1

Підприємство має декілька інноваційних ідей, але обмежені ресурси дозволяють реалізувати лише одну.

Необхідно:

изначити критерії відбору інноваційного проєкту;
цінити можливі ризики кожного варіанту;
апропонувати підхід до прийняття рішення;
брати найбільш доцільний варіант;
бґрунтувати прийняте рішення з урахуванням економічних та інноваційних факторів.

Ситуаційне завдання 2

Підприємство впроваджує інновацію, але працівники чинять опір змінам.

Необхідно:

изначити причини опору персоналу;
цінити вплив людського фактору;
апропонувати управлінські заходи;
изначити можливі наслідки ігнорування проблеми;
бґрунтувати доцільну стратегію дій.

Ситуаційне завдання 3

Інноваційний проєкт реалізується із затримками та перевищенням бюджету.

Необхідно:

изначити можливі причини ситуації;
цінити помилки управління;
апропонувати заходи коригування;
изначити ризики подальшої реалізації;
бґрунтувати доцільність продовження або зупинки проєкту.

Ситуаційне завдання 4

Підприємство працює у стабільній галузі та не вбачає необхідності впровадження інновацій.

Необхідно:

цінити ризики такої стратегії;
проаналізувати вплив зовнішнього середовища;
визначити довгострокові наслідки;
апропонувати альтернативні підходи;
обґрунтувати доцільність інноваційної активності.

Ситуаційне завдання 5

Підприємство має ресурси для інновацій, але не має чіткої стратегії їх використання.

Необхідно:

визначити роль стратегії в інноваційній діяльності;
апропонувати підхід до її формування;
цінити можливі ризики відсутності стратегії;
визначити ключові напрями інновацій;
обґрунтувати доцільний варіант розвитку.

Міні-кейс (управлінське рішення)

Кейс 1

Підприємство може інвестувати в радикальну інновацію з високими ризиками або в поступове вдосконалення наявного продукту.

Обґрунтуйте найбільш доцільний варіант з урахуванням ризиків, ресурсів і довгострокових наслідків.

Кейс 2

Керівництво компанії розглядає можливість залучення зовнішніх експертів для управління інноваційними процесами.

Чи доцільно це рішення? Обґрунтуйте відповідь.

Кейс 3

Підприємство швидко впроваджує інновації, але часто допускає помилки.

Чи варто знизити темпи інноваційного розвитку? Обґрунтуйте відповідь.

Кейс 4

Компанія має сильну інноваційну ідею, але ринок до неї ще не готовий.

Яке рішення є більш доцільним: чекати чи діяти? Обґрунтуйте відповідь.

Кейс 5

Підприємство стикається з високим рівнем ризику при реалізації інноваційного проєкту.

Яку стратегію управління ризиками доцільно обрати? Обґрунтуйте відповідь.

Тестові завдання

інноваційний менеджмент — це:

- а) управління виробництвом;
- б) управління процесами створення та впровадження інновацій;
- в) контроль персоналу;
- г) фінансова діяльність.

основною метою управління інноваціями є:

- а) скорочення витрат;
- б) забезпечення розвитку підприємства;
- в) контроль персоналу;
- г) стабілізація діяльності.

факторів управління інноваціями належать:

- а) лише фінанси;

- б) фінанси, персонал, інформація;
- в) тільки технології;
- г) лише ринок.

снoвним ризиком інновацій є:

- а) стабільність;
- б) невизначеність результатів;
- в) прибутковість;
- г) розвиток.

пiр персоналу інноваціям пов'язаний з:

- а) розвитком;
- б) страхом змін;
- в) прибутком;
- г) технологіями.

стратегія інновацій визначає:

- а) поточну діяльність;
- б) напрям розвитку підприємства;
- в) бухгалтерський облік;
- г) маркетинг.

ефективне управління інноваціями передбачає:

- а) ігнорування ризиків;
- б) системний підхід;
- в) випадкові рішення;
- г) відсутність планування.

організаційна структура впливає на:

- а) лише фінанси;
- б) швидкість впровадження інновацій;
- в) тільки маркетинг;
- г) лише виробництво.

Типові помилки

тотожнення інноваційного управління з загальним менеджментом;
гнорування ризиків інноваційної діяльності;
недооцінка ролі стратегії;
поверхневий аналіз управлінських рішень;
відсутність системного підходу;
ігнорування людського фактора.

Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності

У межах лекційних занять розглядаються організаційні форми інноваційної діяльності, особливості функціонування інноваційних структур, роль малих інноваційних підприємств, венчурного бізнесу, інноваційних кластерів, а також механізми інтеграції учасників інноваційного процесу.

Питання для самостійного розгляду

волюція організаційних форм інноваційної діяльності.
порівняльна характеристика малих інноваційних підприємств і великих корпорацій.
роль венчурного фінансування у розвитку інновацій.
інноваційні кластери: сутність та економічне значення.
механізми взаємодії учасників інноваційного процесу.
переваги та ризики інтеграції в інноваційній діяльності.
особливості функціонування інноваційної інфраструктури.
фактори розвитку інноваційних форм організації в Україні.

Контрольні питання

- кі існують організаційні форми інноваційної діяльності?
- чому полягають особливості малих інноваційних підприємств?
- ка роль венчурних підприємств у розвитку інновацій?
- о таке інноваційний кластер?
- кі переваги має інтеграція в інноваційних процесах?
- кі ризики пов'язані з інноваційними формами організації?
- чому полягає роль інноваційної інфраструктури?
- кі фактори впливають на вибір організаційної форми інноваційної діяльності?

Аналітичні завдання

роаналізуйте переваги та недоліки малих інноваційних підприємств порівняно з великими компаніями.

цініть роль венчурного фінансування у розвитку інноваційної діяльності.

роаналізуйте, як кластерний підхід впливає на конкурентоспроможність підприємств.

характеризуйте, які організаційні форми є найбільш ефективними в умовах нестабільної економіки.

цініть, як вибір організаційної форми може вплинути на успішність інноваційного проєкту.

(Обсяг відповіді на кожне завдання — 5–10 речень)

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1

Підприємство планує створити новий інноваційний підрозділ або виділити окрему компанію для реалізації інноваційного проєкту.

Необхідно:

- изначити можливі організаційні форми;
- цінити їх переваги та недоліки;
- рахувати рівень ризику та ресурсів;
- апропонувати найбільш доцільний варіант;
- адати рішення з урахуванням інноваційних та економічних факторів.

Ситуаційне завдання 2

Мале підприємство має інноваційну ідею, але не має доступу до фінансування.

Необхідно:

- изначити можливі джерела фінансування;
- цінити роль венчурного капіталу;
- апропонувати варіанти співпраці;
- изначити ризики;
- адати рішення щодо подальших дій підприємства.

Ситуаційне завдання 3

У регіоні створюється інноваційний кластер, але підприємства не поспішають до нього приєднуватися.

Необхідно:

- изначити можливі причини ситуації;
- цінити переваги кластерної моделі;
- роаналізувати бар'єри;
- апропонувати заходи стимулювання;
- адати рішення щодо розвитку кластера.

Ситуаційне завдання 4

Велика компанія планує співпрацювати зі стартапами для розвитку інновацій.

Необхідно:

- изначити можливі форми співпраці;
- цінити їх переваги та ризики;
- изначити вплив на інноваційний розвиток;
- апропонувати оптимальний формат взаємодії;
- адати рішення щодо доцільності такої співпраці.

Ситуаційне завдання 5

Підприємство має вибір: розвивати інновації самостійно або приєднатися до інноваційної мережі.

Необхідно:

- изначити особливості кожного варіанту;
- цінити їх ефективність;
- рахувати ризики;
- роаналізувати довгострокові наслідки;
- адати рішення щодо вибору стратегії.

Міні-кейс (управлінське рішення)

Кейс 1

Підприємство може створити власний інноваційний відділ або передати розробку інновацій зовнішній компанії.

Запропонуйте найбільш доцільний варіант дій з урахуванням ресурсів і ризиків.

Кейс 2

Стартап отримав пропозицію від великої корпорації щодо співпраці, але це передбачає втрату частини незалежності.

Яке рішення доцільно прийняти? Надайте відповідь з урахуванням можливостей розвитку.

Кейс 3

У регіоні формується інноваційний кластер, але підприємство не впевнене у доцільності участі.

Надайте відповідь щодо доцільності участі з урахуванням економічних вигод і ризиків.

Кейс 4

Підприємство має доступ до венчурного фінансування, але це передбачає передачу частки бізнесу інвестору.

Запропонуйте рішення щодо доцільності залучення такого фінансування.

Кейс 5

Компанія швидко зростає завдяки інноваціям і розглядає варіанти масштабування через партнерства або самостійний розвиток.

Який варіант є більш доцільним? Надайте відповідь.

Тестові завдання

але інноваційне підприємство характеризується:

- а) низькою гнучкістю;
- б) високою адаптивністю;
- в) відсутністю інновацій;
- г) стабільністю.

венчурні підприємства — це:

- а) державні організації;
- б) підприємства, що фінансують інноваційні проекти з високим ризиком;
- в) виробничі компанії;
- г) банки.

інноваційний кластер — це:

- а) окреме підприємство;
- б) об'єднання підприємств, науки та інфраструктури;
- в) банк;
- г) державна структура.

основною перевагою кластерів є:

- а) ізоляція підприємств;
- б) взаємодія та синергія;
- в) конкуренція без співпраці;
- г) зменшення інновацій.

венчурне фінансування характеризується:

- а) низьким ризиком;
- б) високим рівнем ризику;
- в) відсутністю інвестицій;
- г) стабільністю.

інноваційна інфраструктура включає:

- а) лише підприємства;
- б) технопарки, бізнес-інкубатори;
- в) тільки банки;
- г) лише державу.

інтеграція в інноваційній діяльності передбачає:

- а) ізоляцію;
- б) співпрацю учасників;
- в) відсутність взаємодії;
- г) скорочення діяльності.

основним ризиком венчурного фінансування є:

- а) стабільність;
- б) висока невизначеність результатів;
- в) гарантований прибуток;
- г) відсутність ризиків.

Типові помилки

тотожнення різних організаційних форм інноваційної діяльності;
недооцінка ролі венчурного фінансування;
поверхнєве розуміння кластерної моделі;
ігнорування ризиків інтеграції;
відсутність логіки у виборі організаційної форми;
неврахування економічних наслідків прийнятих рішень.

Тема 5. Особливості створення інновацій і формування попиту на них

У межах лекційних занять розглядаються підходи до організації інноваційного процесу, джерела та методи пошуку інноваційних ідей, роль науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР), а також особливості формування попиту на інновації та фактори, що на нього впливають.

Питання для самостійного розгляду

джерела формування інноваційних ідей у сучасній економіці.
методи генерації інновацій (brainstorming, design thinking тощо).
роль НДДКР у створенні інновацій.
заємозв'язок науки та бізнесу в інноваційному процесі.
актори формування попиту на інновації.
оцінка споживачів щодо нових продуктів.
бар'єри сприйняття інновацій на ринку.
роль маркетингу у просуванні інновацій.

Контрольні питання

- о є джерелами інноваційних ідей?
- кі існують методи генерації інновацій?
- чому полягає роль НДДКР у створенні інновацій?
- к формується попит на інновації?
- кі фактори впливають на сприйняття інновацій споживачами?
- кі бар'єри можуть перешкоджати впровадженню інновацій?
- ка роль маркетингу у просуванні інновацій?
- к взаємодіють наука та бізнес у процесі створення інновацій?

Аналітичні завдання

- роаналізуйте, які джерела інновацій є найбільш ефективними для підприємств у сучасних умовах.
- цініть роль НДДКР у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства.
- роаналізуйте вплив поведінки споживачів на успішність інновацій.
- характеризуйте, які фактори визначають попит на інноваційні продукти.
- цініть, як помилки у формуванні попиту можуть вплинути на результати інноваційної діяльності підприємства.

(Обсяг відповіді на кожне завдання — 5–10 речень)

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1

Підприємство прагне створити новий інноваційний продукт, але не має чітких ідей для його розробки.

Необхідно:

изначити можливі джерела інноваційних ідей;
апропонувати методи їх генерації;
цінити ефективність кожного підходу;
изначити ризики;
апропонувати рішення щодо організації процесу створення інновації.

Ситуаційне завдання 2

Підприємство інвестує у НДДКР, але не отримує очікуваних результатів у вигляді нових продуктів.

Необхідно:

изначити можливі причини ситуації;
цінити ефективність використання ресурсів;
проаналізувати роль управління НДДКР;
апропонувати заходи покращення;
надати рішення щодо підвищення результативності.

Ситуаційне завдання 3

Компанія створила інноваційний продукт, але споживачі не проявляють до нього інтересу.

Необхідно:

- визначити можливі причини низького попиту;
- оцінити поведінку споживачів;
- проаналізувати маркетингову стратегію;
- запропонувати заходи стимулювання попиту;
- надати рішення щодо подальших дій.

Ситуаційне завдання 4

Підприємство має ідею інноваційного продукту, але не впевнене у його ринковому потенціалі.

Необхідно:

изначити підходи до оцінки ідеї;
цінити фактори попиту;
роаналізувати ризики;
апропонувати варіанти тестування ідеї;
адати рішення щодо доцільності подальшої розробки.

Ситуаційне завдання 5

Підприємство планує вивести інноваційний продукт на ринок, але не має чіткої стратегії його просування.

Необхідно:

изначити роль маркетингу у формуванні попиту;
цінити можливі підходи до просування;
роаналізувати цільову аудиторію;
апропонувати заходи;
адати рішення щодо стратегії просування.

Міні-кейс (управлінське рішення)

Кейс 1

Підприємство може інвестувати у власні НДДКР або придбати готову технологію.

Запропонуйте найбільш доцільний варіант дій з урахуванням ресурсів та ризиків.

Кейс 2

Компанія створила інноваційний продукт, але сумнівається, чи варто одразу виходити на ринок.

Яке рішення доцільно прийняти? Надайте відповідь.

Кейс 3

Підприємство має обмежений бюджет і повинно обрати: інвестувати в розробку інновацій чи в маркетинг.

Запропонуйте рішення з урахуванням довгострокових наслідків.

Кейс 4

Інноваційна ідея є перспективною, але потребує значних витрат.

Чи доцільно її реалізовувати? Надайте відповідь.

Кейс 5

Компанія планує створити продукт, який не має аналогів на ринку.

Яку стратегію формування попиту слід обрати? Надайте відповідь.

Тестові завдання

джерелом інновацій є:

- а) лише наука;
- б) ідеї, знання, досвід;
- в) тільки виробництво;
- г) лише маркетинг.

о методів генерації ідей належить:

- а) бухгалтерський облік;
- б) мозковий штурм;
- в) аудит;
- г) інвентаризація.

ДДКР — це:

- а) маркетингова діяльність;
- б) науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи;
- в) виробництво;
- г) фінанси.

опит на інновації формується під впливом:

- а) лише ціни;

б) комплексу факторів;

в) тільки реклами;

г) тільки доходів.

сновним бар'єром інновацій є:

а) новизна;

б) недовіра споживачів;

в) попит;

г) розвиток.

оль маркетингу в інноваціях полягає у:

а) виробництві;

б) формуванні попиту;

в) контролі;

г) аудиті.

нноваційна ідея — це:

а) готовий продукт;

б) початковий етап інновації;

в) фінансовий план;

г) маркетинг.

оведінка споживачів впливає на:

а) лише виробництво;

б) успішність інновацій;

в) бухгалтерію;

г) фінанси.

Типові помилки

едооцінка ролі ідей у створенні інновацій;

ормальний підхід до НДДКР;

гнорування поведінки споживачів;

еправильне розуміння попиту на інновації;

ідсутність логіки у виборі інноваційних рішень;
оцінка ролі маркетингу.

Тема 6. Інноваційний проєкт: обґрунтування та реалізація

У межах лекційних занять розглядаються сутність і види інноваційних проєктів, етапи їх розробки, принципи обґрунтування доцільності реалізації, підходи до управління інноваційними проєктами, а також види ефектів від впровадження інновацій.

Питання для самостійного розгляду

орівняльна характеристика інноваційних проєктів різного рівня ризику.
проблеми вибору між короткостроковими та довгостроковими інноваційними проєктами.
особливості управління інноваційними проєктами в умовах обмежених ресурсів.
роль невизначеності у прийнятті рішень щодо реалізації інноваційних проєктів.
альтернативні підходи до фінансування інноваційних проєктів.
конфлікт інтересів між інвестором і підприємством під час реалізації інноваційного проєкту.
причини невдач інноваційних проєктів та способи їх запобігання.
оцінка нематеріальних ефектів інноваційних проєктів

Контрольні питання

що таке інноваційний проєкт?
які існують види інноваційних проєктів?

- яких етапів складається інноваційний проєкт?
- кі джерела фінансування інноваційних проєктів існують?
- кі ризики супроводжують інноваційні проєкти?
- кі критерії використовуються для ухвалення рішень щодо проєкту?
- кі види ефектів може забезпечити інновація?
- кі фактори впливають на успішність реалізації інноваційного проєкту?

Аналітичні завдання

- роаналізуйте структуру інноваційного проєкту та визначте ключові елементи, що впливають на його успішність.
  - цініть роль фінансування у реалізації інноваційних проєктів.
  - роаналізуйте вплив ризиків на результати інноваційного проєкту.
  - характеризуйте, які види ефектів є найважливішими для підприємства.
  - цініть, як помилки на етапі планування можуть вплинути на реалізацію проєкту.
- (Рекомендований обсяг відповіді — 5–10 речень.)*

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1

Підприємство планує реалізувати інноваційний проєкт, але не має чіткого плану його структури.

Необхідно:

- изначити основні етапи проєкту;
- креслити ключові складові;
- изначити необхідні ресурси;
- цінити ризики;
- апропонувати рішення щодо формування проєкту.

Ситуаційне завдання 2

Підприємство має кілька інноваційних проєктів, але обмежене фінансуванням.

Необхідно:

- изначити критерії відбору;
- цінити ризики кожного проєкту;
- роаналізувати можливі ефекти;
- изначити пріоритети;
- апропонувати рішення щодо вибору проєкту.

Ситуаційне завдання 3

Інноваційний проєкт знаходиться на стадії реалізації, але виникають проблеми з фінансуванням.

Необхідно:

- изначити можливі причини;
- цінити наслідки;
- апропонувати варіанти вирішення;
- изначити альтернативні джерела фінансування;
- адати рішення щодо подальших дій.

Ситуаційне завдання 4

Після реалізації інноваційного проєкту підприємство не отримало очікуваного ефекту.

Необхідно:

- изначити можливі причини;
- цінити помилки;
- роаналізувати етапи реалізації;
- апропонувати заходи покращення;
- адати рішення щодо подальших інновацій.

Ситуаційне завдання 5

Підприємство планує залучити інвестора для реалізації інноваційного проєкту.

Необхідно:

- изначити вимоги інвестора;
- цінити ризики співпраці;
- роаналізувати вигоди;
- апропонувати умови взаємодії;
- адати рішення щодо доцільності залучення інвестора.

Міні-кейс (управлінське рішення)

Кейс 1

Підприємство має перспективний інноваційний проєкт, але його реалізація потребує значних інвестицій.

Чи доцільно розпочинати реалізацію? Надайте відповідь.

Кейс 2

Компанія може реалізувати проєкт самостійно або у партнерстві.

Який варіант є більш доцільним? Надайте рішення.

Кейс 3

Підприємство стикається з високим рівнем ризику при реалізації проєкту.

Яку стратегію доцільно обрати? Надайте відповідь.

Кейс 4

Інноваційний проєкт має довгостроковий ефект, але не дає швидкого прибутку.

Чи доцільно його реалізовувати? Надайте відповідь.

Кейс 5

Підприємство має обмежені ресурси і повинно обрати між декількома проєктами.

Який підхід до вибору є найбільш доцільним? Надайте рішення.

Тестові завдання

Інноваційний проєкт — це:

- а) будь-який проєкт;
- б) проєкт, спрямований на створення та впровадження інновацій;
- в) фінансовий план;
- г) виробничий процес.

Основною метою інноваційного проєкту є:

- а) зменшення витрат;
- б) отримання ефекту від інновації;
- в) контроль діяльності;
- г) стабільність.

Яких етапів інноваційного проєкту належить:

- а) лише виробництво;
- б) розробка, реалізація, оцінка;
- в) тільки маркетинг;
- г) тільки фінанси.

Основним джерелом фінансування може бути:

- а) лише прибуток;
- б) власні та залучені кошти;
- в) тільки кредити;
- г) тільки держава.

Ризики інноваційного проєкту пов'язані з:

- а) стабільністю;
- б) невизначеністю;
- в) прибутком;

г) виробництвом.

Ефект інновації може бути:

а) лише економічний;

б) економічний, соціальний, екологічний;

в) тільки соціальний;

г) тільки екологічний.

Основним критерієм вибору проекту є:

а) складність;

б) ефективність;

в) тривалість;

г) обсяг.

Спішність проекту залежить від:

а) випадковості;

б) управління та ресурсів;

в) лише фінансів;

г) лише технологій.

Типові помилки

формальне розуміння сутності інноваційного проекту;

ігнорування ризиків;

недооцінка ролі планування;

поверхневий аналіз ефектів;

відсутність логіки у прийнятті рішень;

неврахування обмеженості ресурсів.

Тема 7. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності

У межах лекційних занять розглядаються сутність комерціалізації інновацій, основи правового захисту інтелектуальної власності, види об'єктів промислової власності, механізми трансферу технологій, а також економічні аспекти передачі прав на результати інноваційної діяльності.

Питання для самостійного розгляду

проблеми комерціалізації інновацій в умовах нестабільної економіки.
вибір стратегії комерціалізації інновацій (ліцензування, продаж, власне виробництво).
ризики втрати прав інтелектуальної власності та способи їх мінімізації.
конфлікт інтересів між розробником і інвестором у процесі комерціалізації.
особливості трансферу технологій між країнами.
бар'єри впровадження інновацій на ринку.
цінка вартості інтелектуальної власності як економічного активу.
роль держави у підтримці комерціалізації інновацій.

Контрольні питання

що таке комерціалізація інновацій?
кі існують форми комерціалізації результатів інноваційної діяльності?
що належить до об'єктів інтелектуальної власності?
кі існують способи правового захисту інновацій?
що таке трансфер технологій?
кі існують види ліцензійних договорів?
кі економічні аспекти передачі прав на інновації?
кі фактори впливають на успішність комерціалізації?

Аналітичні завдання

роаналізуйте основні способи комерціалізації інновацій та визначте їх переваги і недоліки.

цініть роль інтелектуальної власності у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства.

роаналізуйте вплив правового захисту на розвиток інноваційної діяльності.

характеризуйте, які фактори визначають успішність комерціалізації інновацій.

цініть, як неправильна стратегія комерціалізації може вплинути на результати діяльності підприємства.

(Обсяг відповіді на кожне завдання — 5–10 речень)

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1

Підприємство створило інноваційний продукт і має вибір: самостійно вивести його на ринок або передати права іншій компанії.

Необхідно:

- изначити можливі варіанти комерціалізації;
- цінити їх переваги та недоліки;
- рахувати ризики;
- роаналізувати економічні наслідки;
- апропонувати рішення щодо вибору стратегії.

Ситуаційне завдання 2

Компанія не оформила права інтелектуальної власності та втратила контроль над інновацією.

Необхідно:

- изначити можливі причини ситуації;
- цінити наслідки;
- роаналізувати помилки;

апропонувати заходи захисту;
адати рішення щодо запобігання подібним випадкам.

Ситуаційне завдання 3

Підприємство отримало пропозицію ліцензувати свою технологію іноземній компанії.

Необхідно:

изначити можливі вигоди;
цінити ризики;
роаналізувати умови угоди;
изначити стратегічні наслідки;
апропонувати рішення щодо доцільності укладання договору.

Ситуаційне завдання 4

Інноваційний продукт є технічно досконалим, але не знаходить свого споживача.

Необхідно:

изначити причини ситуації;
цінити стратегію комерціалізації;
роаналізувати ринкові фактори;
апропонувати заходи покращення;
адати рішення щодо подальших дій.

Ситуаційне завдання 5

Підприємство планує передати технологію іншій компанії, але побоюється втратити контроль над нею.

Необхідно:

изначити можливі механізми передачі;
цінити ризики;
роаналізувати варіанти захисту;

апропонувати умови співпраці;
адати рішення щодо доцільності передачі технології.

Міні-кейс (управлінське рішення)

Кейс 1

Підприємство має інноваційну розробку, але не має ресурсів для її комерціалізації.

Який варіант дій є найбільш доцільним? Надайте відповідь.

Кейс 2

Компанія може отримати швидкий дохід від продажу технології або довгостроковий прибуток від її самостійного використання.

Запропонуйте рішення з урахуванням ризиків і перспектив.

Кейс 3

Підприємство отримало пропозицію співпраці, але це передбачає передачу частини прав на інновацію.

Чи доцільно погоджуватися? Надайте відповідь.

Кейс 4

Інноваційний продукт не захищений патентом, але вже вийшов на ринок.

Які дії слід здійснити? Надайте рішення.

Кейс 5

Компанія має кілька варіантів комерціалізації інновації, але обмежена у ресурсах.

Який варіант є найбільш доцільним? Надайте відповідь.

Тестові завдання

комерціалізація інновацій — це:

- а) створення ідеї;
- б) впровадження інновації з отриманням економічного ефекту;
- в) виробництво;
- г) дослідження.

до об'єктів інтелектуальної власності належать:

- а) обладнання;
- б) винаходи, торговельні марки;
- в) будівлі;
- г) фінанси.

ліцензія — це:

- а) кредит;
- б) дозвіл на використання об'єкта інтелектуальної власності;
- в) податок;
- г) штраф.

трансфер технологій — це:

- а) продаж продукції;
- б) передача знань і технологій;
- в) виробництво;
- г) реклама.

головним ризиком комерціалізації є:

- а) стабільність;
- б) невизначеність попиту;
- в) прибуток;
- г) розвиток.

патент забезпечує:

- а) рекламу;
- б) правовий захист;
- в) фінансування;

г) виробництво.

сновою метою комерціалізації є:

а) створення ідеї;

б) отримання економічного ефекту;

в) дослідження;

г) контроль.

спішність комерціалізації залежить від:

а) випадковості;

б) ринку, стратегії та захисту;

в) лише виробництва;

г) лише фінансів.

Типові помилки

ормальне розуміння комерціалізації інновацій;

едооцінка ролі інтелектуальної власності;

гнорування ризиків передачі прав;

оверхневий аналіз ринку;

ідсутність стратегії комерціалізації;

еврахування економічних наслідків.

Критерії зарахування результатів самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів є обов'язковою складовою опанування навчальної дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності» і спрямована на формування аналітичного мислення, здатності приймати обґрунтовані рішення та застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності.

Безпосереднє опрацювання теоретичного матеріалу не підлягає окремому оцінюванню. Оцінюванню підлягають результати самостійної роботи, представлені у формі виконаних завдань.

До таких результатів належать:

- виконання аналітичних завдань;
- розв'язання ситуаційних завдань;
- аналіз кейсів і прийняття рішень;
- розробка тестових та інтерактивних завдань;
- виконання індивідуальних завдань.

Таким чином, оцінювання здійснюється за результативним продуктом самостійної діяльності студента, який демонструє рівень засвоєння навчального матеріалу та сформованість практичних навичок.

Методичні поради студентам

Ефективне опанування дисципліни значною мірою залежить від організації самостійної роботи студента та його здатності працювати з інформацією, аналізувати економічні процеси й ухвалювати обґрунтовані рішення.

Під час опрацювання матеріалу доцільно не обмежуватися конспектуванням лекцій, а використовувати додаткові джерела інформації, аналізувати сучасні тенденції розвитку інноваційної діяльності, формувати власну позицію щодо розглянутих проблем.

Виконуючи аналітичні та ситуаційні завдання, слід орієнтуватися не на відтворення теоретичних визначень, а на розуміння економічної сутності процесів, логіки ухвалення рішень та їхніх наслідків для підприємства.

Відповіді повинні бути:

- чіткими та логічно структурованими;
- обґрунтованими;
- пов'язаними з умовою завдання;
- орієнтованими на практичне застосування.

Під час роботи з кейсами необхідно враховувати наявність альтернативних варіантів рішень, оцінювати їхні переваги та ризики, а також визначати можливі наслідки для підприємства.

Для підготовки до тестових завдань рекомендується систематизувати матеріал, звертати увагу на ключові поняття та взаємозв'язки між ними.

Планування часу є важливою умовою успішного навчання. Рекомендується рівномірно розподіляти навантаження протягом семестру та поєднувати опрацювання теорії з виконанням практичних завдань.

Під час виконання всіх видів самостійної роботи необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності, коректно використовувати наукові джерела, оформлювати посилання відповідно до встановлених вимог і уникати плагіату. Усвідомлене дотримання етичних норм наукової діяльності є важливою складовою формування професійної та наукової культури майбутнього бакалавра.

За результатами опанування дисципліни студент може отримати підсумкову оцінку в межах 100 балів, які формуються за рахунок виконання таких видів навчальної діяльності:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Індивідуальне завдання 1 (реферат)	
Індивідуальне завдання 2 (самостійно розроблені тестові завдання)	
Індивідуальне завдання 3 (розрахункова робота №1)	
Індивідуальне завдання 4 (розрахункова робота №2)	

Основна література

[Електронний ресурс] / Kerri Shields. — eCampusOntario, 2023. — Режим доступу: <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/1216>

[

Законодавчі та нормативні документи

Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

к

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

о

Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 23.12.1993 № 3769-XII (зі змінами) [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

и

Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 № 3688-XII (зі змінами) [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

р

Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

у

Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10.02.1995 № 61/95-ВР (зі змінами) [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

е

Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11.07.2001 № 2623-III [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

Е

Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу

и

с

а

технологій» від 14.09.2006 № 143-V [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16>
стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності в Україні на період до 2030 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

Міжнародні стандарти, звіти та рекомендації

. — Paris: OECD Publishing, 2018. — Режим доступу:

[Електронний ресурс]. — Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025. — Режим доступу: <https://ec.europa.eu>

[Електронний ресурс]. — Geneva: WIPO, 2024. — Режим доступу:

[Електронний ресурс]. — Geneva: WIPO, 2024. — Режим доступу:

[Електронний ресурс]. — Paris: UNESCO Publishing, 2024. — Режим доступу: <https://www.unesco.org/reports/science>

(Revised edition) [Електронний ресурс]. — UNESCO, 2023. — Режим доступу: <https://unesdoc.unesco.org>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи

з дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності СІ
«Економіка та міжнародні економічні відносини»)

Електронне видання

Укладачі:

Ольга Володимирівна Маслош

Олена Андріївна Овечкіна

Редактор

Техн. редактор О.В. Маслош

Оригінал-макет О.В. Маслош

Підписано до друку _____

Формат 60x84¹/₁₆. Папір типограф. Гарнітура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. №. Облік. вид. арк. ____.

Тираж ____ екз. Вид. № _____. Замов. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: вул. Іоанна Павла II, 17

Тел.+38(050)218 04 78, факс (06452) 4 03 42

e-mail: vidavnictvoSNU.ua@gmail.com